

Studietursrapport

Borgerrepræsentationens studietur til Hamborg

18-21. april 2023

Deltagerliste

Karina Vestergård Madsen

Line Barfod

Christopher Røhl

Jonas Bjørn Jensen

Birgitte Kehler Holst

Emil Sloth Andersen

Morten Melchior

Laura Rosenvinge

Absalon Billehøj

Rasmus Steenberger

Astrid Aller

Gyda Heding

Katrine Hassenkam

Stine Finne Toft

Trols Christian Jakobsen

Herudover deltog 3 embedspersoner fra Økonomiforvaltningen.

Formål

Formål med studieturen

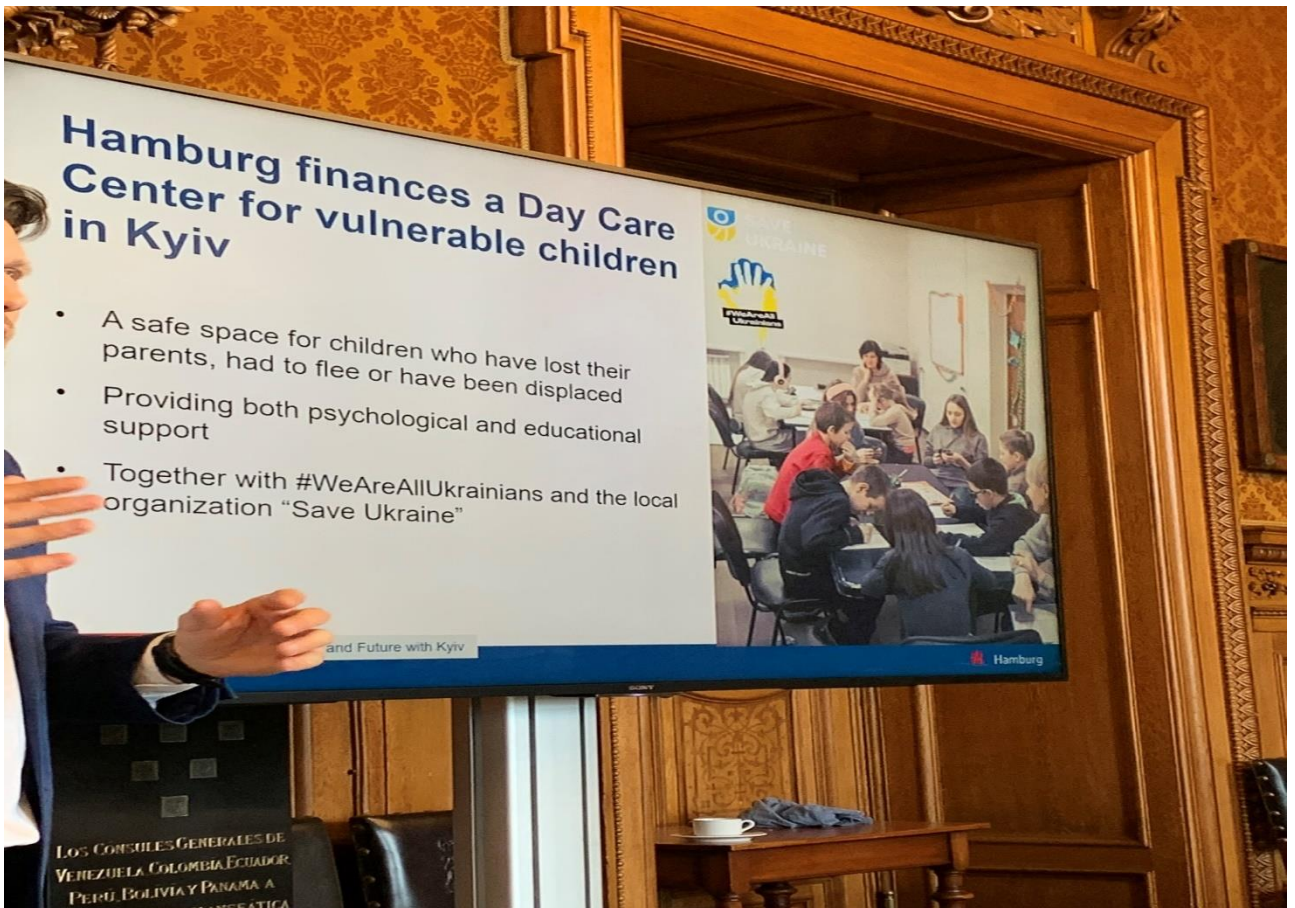
Den nordtyske metropol med 1.9 millioner indbyggere er ud fra et københavnsk perspektiv interessant ift. bæredygtig byudvikling, håndtering af befolkningstilvækst, klimasikring, borgerinddragelse, erhvervssamarbejde mv. Med Femern Bælt forbindelsen vil de to metropoler i fremtiden også rykke tættere på hinanden med en direkte togforbindelse på 2,5 timer. Den klimavenlige byudvikling har stået på i mere end et årti og tog for alvor fart, da Hamborg var Europæisk Miljøhovedstad i 2011. Det gamle havneområde HafenCity er et stort byomdannelsesområde med fokus på blandet by, klimasikring og gode byrum. Man er påbegyndt byggeprojektet Hamburger Deckel, hvor man lægger et 'låg' hen over dele af A7 motorvejen og byudvikler samt skaber grønne områder ovenpå. I Hamborg kan der også hentes inspiration ift. kultur som løftestang i boligsociale områder, borgerinddragelse herunder digitale værktøjer mv.

Program

Modtagelse på rådhuset - STRING og Pact for Solidarity

Første programpunkt foregik på Hamborgs rådhus, hvor delegationen blev budt velkommen af Markus Heilig, Head of Department for International Cooperation, og Dr. Stefanie Wodrig, Eastern Europe and Baltic Sea Cooperation. Markus Heilig redegjorde først for det politiske system i Hamborg, hvor byen som én af tre byer i Tyskland har status som bystat og er blandt landets 16 delstater. Hamborgs senat og parlament har både ansvaret for delstatspolitikken og lokal kommunalpolitik. Herefter redegjorde han for Hamborgs internationale relationer. Hamborg har fokus på samarbejdet i det baltiske hav, EU-partnerskaber og partnerskabsbyer rundt om i verdenen mhp. at styrke byens erhverv, kulturliv mv. For alt internationalt arbejde gjaldt en række principper eller 'guiding principles': European integration; multilateralism; free and fair trade; sustainable development goals; open and democratic societies.

Københavns Kommune indgik i april 2023 en samarbejdsaftale med Kiev og det var derfor interessant at høre om Hamborgs strategiske samarbejdsaftale 'Pact for Solidarity' med den ukrainske hovedstad. Aftalen var blevet underskrevet i april 2022 og i det første år havde man arbejdet på at skabe indhold i aftalen og afsøge samarbejdsområder. I første omgang havde Kiev bedt om direkte praktisk hjælp i form af materielle ting - generatorer mv. Hamborgs overborgmester havde opfordret alle virksomheder til at bidrage med donationer. Der blev samlet penge ind til nødhjælp, herunder materiale til at dække og isolere smadrede ruder, medicinsk udstyr, ambulancer mv. Hamburg Wasser, byens forsyningsselskab, har sidenhen indgået et samarbejde med sin ukrainske pendant, Kyivvodokanal, mhp. at udveksle viden om vandforsyning og spildevandshåndtering. Hamborg har herudover finansieret en daginstitution i Kiev for udsatte børn, der har brug for et trygt sted med tilbud om psykolog- og uddannelseshjælp. Markus Heilig drøftede med delegationen, hvor man som by kan sætte ind og hvilke udfordringer eller begrænsninger man møder. Markus Heilig fortalte, at de havde modtaget 40-45.000 fordrevne ukrainere og at der er ført en konsekvent linje med, at de fordrevne ukrainere skal integreres i samfundet fra deres første dag i Hamborg, uanset chancerne for at vende hjem igen snart. Udgangspunktet har været, at hver dag i integrationen tæller og derfor skal man hurtigt i arbejde, i skole uden ukrainske særklasser mv.

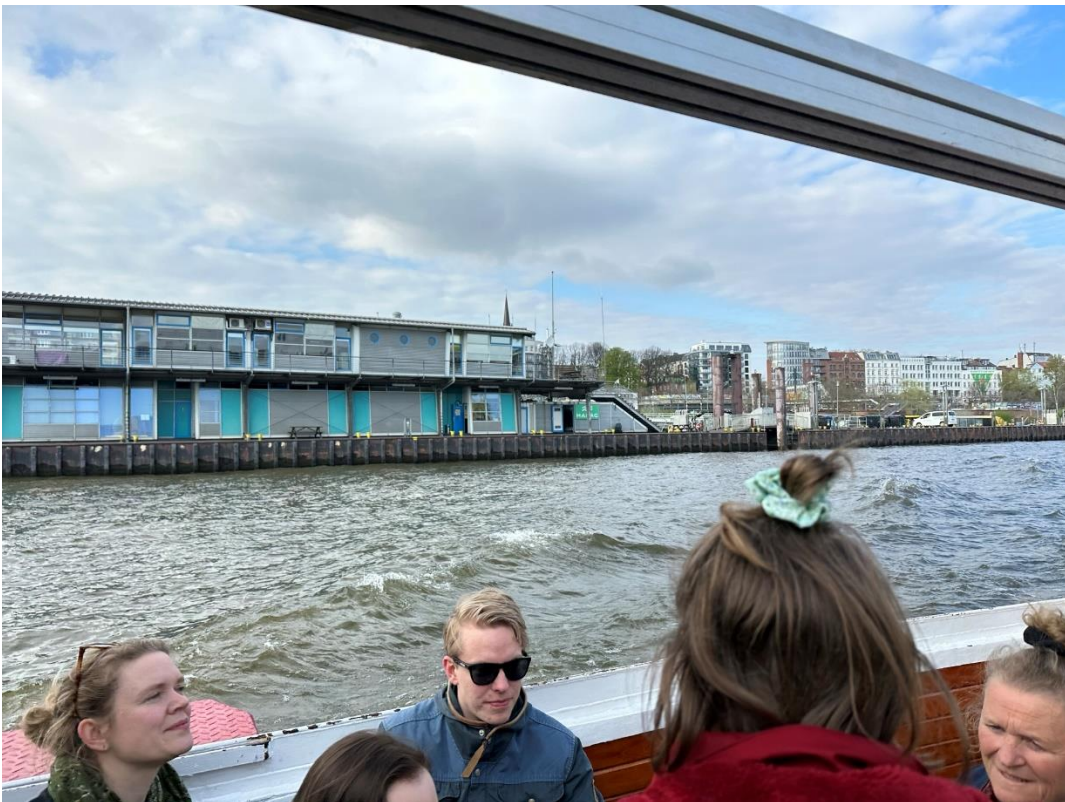
Herefter tog Stefanie Wodrig over og fortalte, hvordan Hamborg ser på STRING-samarbejdet og de muligheder der opstår, når Femern Bælt forbindelsen står færdig. STRING er et grænseregionalt samarbejdsforum på tværs af 6 byer og 8 regioner i Tyskland, Danmark, Sverige og Norge, hvor i alt ca. 14 mio. mennesker er bosat. Det drejer sig om byerne Hamborg, Kiel, København, Malmø, Gøteborg og Oslo, samt regionerne Schleswig-Holstein, Syddanmark, Sjælland, Hovedstaden, Skåne, Halland, Västra Götaland og Viken. STRING arbejder for, at Femernforbindelsen etableres hurtigst muligt og bidrager til at udvikle korridoren og ambitionerne om at tiltrække investeringer og talenter, med henblik på at skabe vækst og udvikling. Selve Femernforbindelsen vil bl.a. forkorte rejsetiden mellem København og Hamborg fra 4,5 timer til ca. 2,5 timer. Femernforbindelsen forventes at åbne i 2029. På baggrund af et OECD-studie gennemført i 2021 er den fælles vision for samarbejdet at skabe og udvikle STRING-korridoren til en "Green Hub megaregion" i Nordeuropa. STRING skal være kendetegnet ved at være stærk på grønne innovationer og en infrastruktur, som fremmer grøn mobilitet og bæredygtig transport af gods. Wodrig fortalte, at Femern er meget vigtig for Hamborg. Byen bliver et infrastrukturelt centrum og indgang mod norden. Byen har dog udfordringer ift. deres hovedbanegård, som allerede på nuværende tidspunkt er presset på makskapaciteten. I STRING er der også fokus på at fjerne trafikale flaskehalse i jernbaneinfrastrukturen, særligt omkring Hamborg. Udfordringen med hovedbanegården er, at det er svært at udvide den pga. dens placering med eksisterende bygninger som fx museer placeret omkring den. Der blev fra delegationens side også spurgt ind til, om der skulle bygges nye spor til og fra havnen pga. øget godstransport. Wodrig fortalte herudover, at Hamborg satser på "green hydrogen", altså brintteknologi. Med EU-midler anlægges der 12 brinttankstationer i STRING-korridoren, hvorfra lastbiler kan tanke bæredygtigt brændstof. Delegationen drøftede med oplægsholderne om teknologien bag og fremtidsperspektiverne ift. udviklingen inden for elladestationer. Under turens opsamlinger blev det også drøftet internt, om brint risikerer at blive overhalet af den teknologiske udvikling.

Hamburgs havn

Tirsdag eftermiddag havde Hamburg Marketing arrangeret en sejltur rundt i Hamburgs havn. Hamburgs havn er byens sjæl og identitet og ikke mindst den økonomiske rygrad. Havnen er Europas tredjestørste efter Rotterdam og Antwerpen og rammer med dens placering et indre marked på 450 millioner mennesker og beskæftiger direkte eller indirekte ca. 600.000. Hamburgs havn er også den største jernbanehavn, hvor 90% af alt gods flyttes over på skinnerne efter ankomst til havnen. I det daglige er det Hamburg Port Authority der står for driften af havnen, de udlejer arealer og sikrer en god infrastruktur. Sejlturen startede i HafenCity ved koncerthuset Elbphilharmonie, hvorfra vi sejlede op ad Elben. Hamburg har langs havnen og særligt i det nye kvarter HafenCity placeret mange attraktioner og museer, hvilket trækker mange mennesker mod vandet og skaber en livlig atmosfære. Undervejs så vi tre af byens i alt fire krydstogtterminaler. 2022 var et rekordår for krydstogtturismen i Hamburg med 280 krydstogtskibe der lagde til, med 750.000 passagerer. Prognosen for 2023 er 284 skibe. Hamburgs havn skal i 2040 være co2-neutral og store landstrømsanlæg er etableret ved krydstogtterminalerne, og sikrer dermed klimavenlig strøm mens skibene lægger til. Generelt er havnen i en proces med at elektrificere alle havnefunktioner, dvs. kraner, transport, landstrøm mv. Delstaterne i Tyskland understøttes finansielt med omstillingen med midler fra staten. På sejlturen så vi også mangfoldigheden i havnen som kan betjene alle former for skibe og transport af råstoffer, containere, specialtransporter mv. Afslutningsvis sejlede båden gennem Speicherstadt, de gamle pakhuse der ligger mellem centrum og HafenCity. Turen understregede, at havnen er Hamburgs hjerte med tung industri, nye levende bæredygtige bydele, byliv og aktivitet langs vandet.

Klimadrøftelser

Onsdag gik turen fra centrum mod Wilhelmsburg, der ligger på Elbøen. Delegationen mødtes først med Michael Pollmann, State Councillor Ministry of Environment, Climate, Energy and Agriculture, til en klimadiskussion af byernes strategier og indsatser. Michael Pollmann er politisk embedsperson og startede med at redegøre for Hamborgs klimaplan og klimamål, som for nyligt var blevet revideret og opdateret med nye ambitiøse målsætninger. Han fortalte, at de opererede med fire sektorer der var ansvarlige for at nedbringe co2 udledningen: transportsektoren, industrien, borgerne og servicesektoren.

På transportområdet drøftede Pollmann og delegationen de forskellige tiltag byerne gør. I Hamborg er de i dialog med borgerne om en udvidelse af cykelnetværket, herunder reducere pladsen for de andre mobilitetsformer. Det har skabt meget debat i mobilitetssektoren, fordi man er nødt til at sløjfe vejbaner og parkeringspladser. Skiftet i Hamborg skal ske via en ny måde at lave infrastruktur på. Vejene skal nytænkes og designes på en anden måde med træer, skyggeområder, vandafledning mv. Han fortalte, at andelen af bilejerskab i Hamborg er 50%. Her understregede han, at der var meget afhængigt af indkomstniveau og civilstand, om man havde bil eller ej og han redegjorde for sit syn på det sociale aspekt af klimaindsatsen. Mange unge og singler flytter til Hamborg og har derfor ingen bil eller behov for at have en. Mange rige bor centralt og har derfor mindre brug for en bil, mens personer med lavere indkomst bor i udkanten og er mere afhængige af bilen, når det offentlige transportnet ikke dækker tilstrækkeligt. Uanset hvordan bilen bruges i fremtiden og hvilken rolle den spiller, kræver det efter hans synspunkt store investeringer i den offentlige transport. Der blev drøftet delebilsordning og Michael Pollmann fortalte, at Hamborg havde flere gode cases. Han fremhævede, at der er et psykologisk aspekt af at have egen bil. Der er derfor behov for tilstrækkeligt med synlige delebilstilbud, hvis ordningen skal fungere. Man skal aldrig være nervøs for ikke at kunne få en bil. Ift. bilen, fortalte han også, at mange biler i dag stadig

er designet med den tyske Autobahn i tankerne. Bilerne skal kunne køre 200+ km/t, hvilket ikke er nødvendigt eller lovligt andre steder i verden. Han så det som et kæmpe ressourcespild, fordi det kræver særlige forhold, fx specielle dæk mv. når en bil skal kunne køre så hurtigt.

Ift. industrien blev der spurgt ind til havnen og dens rolle i den grønne omstilling. Michael Pollmann fortalte, at der er fokus på elektrificering af havnen og alle havnerelaterede aktiviteter. Det gjaldt både landstrøm til krydstogtskibe, hvor man allerede havde flere anlæg, men også elektrificering af containerhavnen. Der blev spurgt ind til, hvordan Hamborg vil få det private med i omstillingen og sagens udgangspunkt var, at det krævede et EU-direktiv og regulering af markedet. Hamborg ville ikke sætte ekstra krav eller indføre forbud på særligt udledende aktiviteter, da det ville føre til, at skibene søgte mod andre havne, fx Rotterdam. Ift. klimatilpasning var det nemmere i centrum af byen, hvor de var ved at skabe nye grønne områder. Udfordringerne lå i villaområderne, hvor mange i de senere år havde udvidet deres huse og andelen af overfladedækning var gået fra 35% til 50/55%. Helt andre udfordringer havde Hamborg på varmeområdet. De er stadig nærmest udelukkende afhængig af gasopvarmning og en omstilling er påkrævet. Hamborg havde fx igangsat et pilotprojekt, hvor der i vandhuller under jorden, som ikke er egnet til drikkevand, blev pumpet vand ned om sommeren og løbende blev opvarmet, for så at hive vandet op igen om vinteren og bruge det til opvarmning. Afslutningsvis blev der spurgt ind til Carbon capture. Michael Pollmann så det som en nødvendig løsning med både opsamling af CO2 og efterfølgende udnyttelse (carbon capture and utilization).

Byudvikling, borgerinddragelse og DIPAS

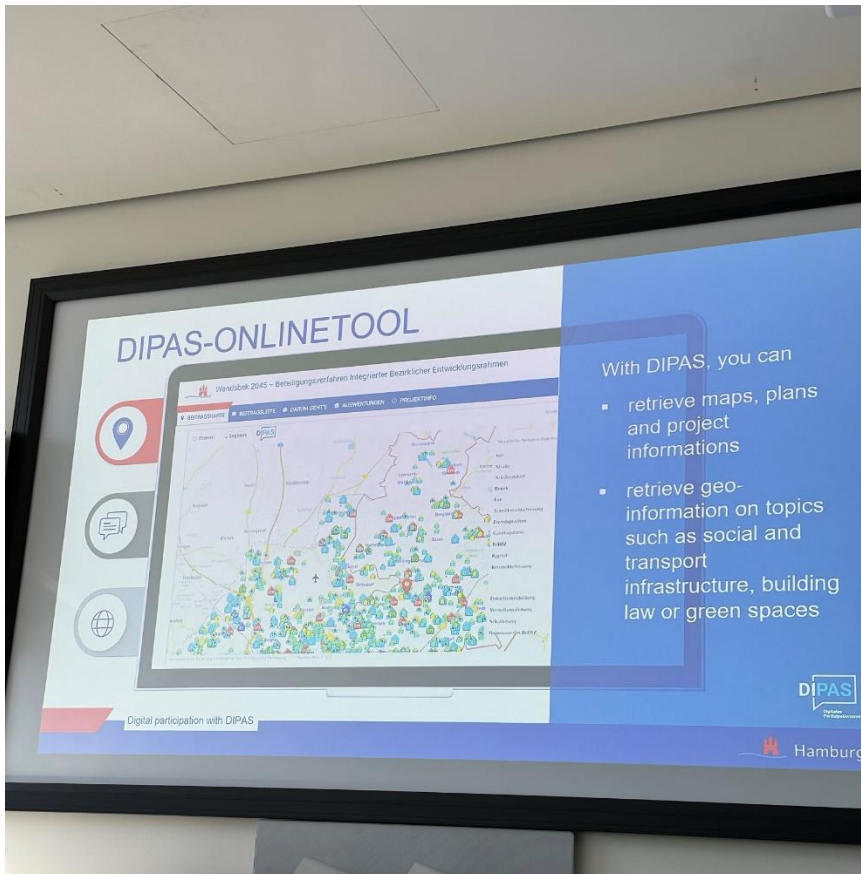
Delegationen mødte efter frokost Astrid Köhler, som er inddragelseskonsulent i Hamborg by og arbejder med analoge og digitale borgerinddragelsesmetoder. Hun fortalte, at Hamborg ikke har en central enhed der koordinerer de samlede borgerinddragelsesinitiativer, men at Astrid Köhler og hendes hold, som er placeret i Ministeriet for Byplanlægning, fungerer som rådgivningsteam for alle der arbejder med borgerinddragelse. Hun fortalte, at Hamborgs regering i 2015 besluttede, at intensivere initiativer til styrket borgerinddragelse, herunder udvikling af nye digitale værktøjer, design af mere inkluderende inddragelsesmetoder mv. I 2016 var de begyndt at udvikle deres eget digitale system DIPAS, i samarbejde med HafenCity University og Tysklands Geodata Institut. DIPAS som er et værktøj der kan bruges i alle planprocessens faser, skal simplificere komplekse planprocesser og gøre planer tilgængelige online. Selve værktøjet indeholder elementerne: online participation; open geodata og digital on-site tools. DIPAS er et open-source værktøj mhp. at gøre det tilgængeligt for andre kommuner. På nuværende tidspunkt har Leipzig, Bremen og München taget systemet til sig. Med DIPAS kan man hente kort, planer og informationer om projekter. Tilgængelige datakort kan uploades med mulighed for at kombinere fx datakort om sociale forhold med trafikdata. Herudover kan man uploade bidrag fra borgerinddragelsesprocesser. Værktøjet kan også visualisere i 3D. Vi så eksempler på, hvordan værktøjet kunne bruges til høringer, i dette tilfælde en høring ifm. konstruktionen af et nyt højhus. Med 3D kunne man visualisere højhusets skyggekastning på alle årets dage. I udviklingen af området Grassbrook, blev det skrevet ind i konkurrencen, at alle projektforslag skulle levere 3D modeller. Vi hørte også om DIPAS touch table, som er en stor transportabel tablet, der kan bruges til on-site høringer, møder, workshops mv. ude i byrummene. Med et brugervenligt interface, er det muligt at visualisere tegninger, data mv. og brugerne kan selv ved at trykke på skærmen, flytte rundt på ting og hente data. DIPAS touch table blev også brugt i forvaltningen. Astrid Köhler fortalte, at der er blevet brugt mange kræfter på at gøre DIPAS tilgængeligt og de oplever større tilslutning digitalt. Der blev spurgt ind til, om der er grupper der bliver ekskluderet ved de digitale processer. Astrid Köhler svarede, at der stadig er mange der ikke deltager. Det kræver meget arbejde og man skal være aktivt opsøgende for at få folk til at deltage. De er fx meget synlige i områder, hvor der er aktuelle projekter. Her deler de flyers ud med QR-koder, der kan scannes, og så stopper de folk på gaden og fortæller om deres projekt og hvordan man kan gøre sin indflydelse gældende. Afslutningsvis fortalte hun, at de hele tiden udvikler nye funktioner. Senest 'DIPAS Stories' der kan bruges til større fortællinger med hjælp af billeder, film, tekst og kort.

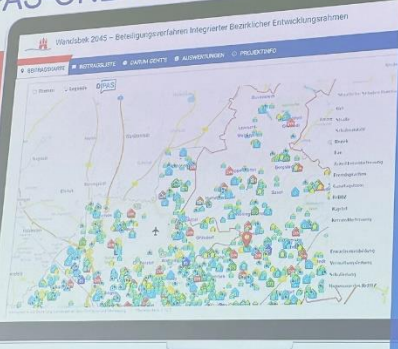

STADTWERKSTATT

- Specialized tools for citizens participation
- We advise and support Hamburg authorities (state and municipal) as well as other organizations in all aspects of citizen participation
- We organize trainings on citizen topics in the field of urban development and the environment
- We develop new methods and instruments for citizen participation — digital citizen participation!

DIPAS-ONLINETOOL

- With DIPAS, you can
- retrieve maps, plans and project informations
 - retrieve geo-information on topics such as social and transport infrastructure, building law or green spaces

IBA Wilhelmsburg

Onsdag eftermiddag viste Bettina Schön fra det offentlige udviklingselskab IBA Hamburg rundt i bydelen Wilhelmsburg lige syd for centrum på øen i Elben, der arealmæssigt er det største område i Hamburg, men med et lavt befolkningstal på ca. 55.000. Store trafikårer mellem nord og syd går tværs over øen. Området har før været udsat for oversvømmelser og i 1962 ramte en stor katastrofe. Folk flyttede langsomt herfra og i 10 år skete der ingen udvikling. Med migrantbølgerne i 70'erne og 80'erne fik migranter boligerne, der var billige i husleje i området. Befolkningstallet i Hamburg steg markant i 00'erne og øjnene blev igen rettet mod øen i Elben, hvor der var et stort udviklingspotentiale. Fra 2007-2013 blev området omdrejningspunktet for en stor international byggeudstilling IBA Hamburg, hvor over 50 projekter fordelt over bydelen skulle komme med bud på løsninger af storbyernes dilemmaer: vækst og klimabeskyttelse, integration og mangfoldighed samt nybyggeri og ressourcebesparelse. Der blev investeret 1 milliard Euro, hvoraf 70% blev finansieret gennem investorer, der samarbejdede med IBA Hamburg. Som et stærkt signal over for de private investorer, flyttede flere offentlige bygninger til Wilhelmsburg. Vi hørte indledningsvis om områdets energikoncept med lokalt produceret energi og om transformationen af store uidentificerbare rum, som ikke blev brugt på grund af larm, der blev omdannet til 70 hektar offentlig park. Ift. et københavnsk perspektiv var der særligt interessant at høre, hvordan man fra byens side havde bygget nye boliger og energirenoveret ældre boligmasse. For at tiltrække nye borgere til området, skulle der bygges ejerboliger og byggefællesskaber. Hamburg solgte byggegrundene i Wilhelmsburg ekstremt billigt til developere. Som modkrav til den billige pris, krævede byen at køberne selv flyttede ind i første omgang og efterfølgende ikke kunne sælge boligen i en periode på 10 år, hvis man ville undgå at betale en stor spekulationskat. Dette var en måde at undgå spekulation og holde priserne nede. Hvis man som ejer skulle flytte, måtte man udleje boligen. Vi så en større klynge af huse med forskellige eksperimenterende klimaløsninger og bud på fremtidens boliger. Grundene blev solgt til en fast pris og solgt til de bedste koncepter og ideer. Særligt interessant var algehuset, en bygning med 15 lejligheder konstrueret med 129 gennemsigtige tanke hængende på ydermuren, fyldt med alger hentet i Elben. Algerne bliver fodret med næringsstoffer og CO₂ og installeret på de sydøst- og sydvestvendte sider af bygningen. I takt med at algerne vokser, giver de skygge og køler bygningen ned. Overskydende varme der har hobet sig op i tankene over sommeren, bliver ført ned og gemt under bygningen i tanke med saltvand til senere brug. Algerne kan også høstes og omdannes til biogas, der kan bruges til at opvarme bygningen om vinteren. Et andet eksempel var en bygning der havde et gardin der kunne opsuge varme om dagen og give varme om aftenen. Vi besøgte også 'Weltquartier', et kvarter med tidligere arbejderboliger fra 1930'erne. Det almene boligselskab SAGA havde i perioden 2009-2015 ombygget og energirenoveret ca. 770 boliger og gennemført en omfattende borgerinddragelsesproces, hvor de havde taget højde for områdets interkulturelle identitet. Med over 30 forskellige nationaliteter, havde man fra begyndelsen sikret at alt planmateriale var tilgængeligt på flere sprog og man var gået fra dør til dør for at tale med beboerne og integrere dem i processen. Vi sluttede af med at se Energibunker, en tidligere flakbunker bygget i 1943, der i dag er ombygget til sit nye formål som energi bunker der skal levere klimavenlig energi til sine omgivelser. Med en kombination af blandt andet solceller og biogas leverer den varme til 3000 husstande og elektricitet til 1000, med en besparelse på 95% CO₂ ift. de tidligere energikilder.

City Science Lab, HafenCity University

Torsdagens morgen- og formiddagsprogram foregik i HafenCity, hvor delegationen først besøgte HafenCity University. Hilke Berge, leder ved afdelingen City Science Lab tog imod og fortalte om deres arbejde med digital borgerinddragelse. Deres afdeling blev grundlagt i 2006 og de samarbejder med erhvervslivet, det offentlige, det politiske niveau og forskere om at forstå byernes forandring ved brug af data. Med det formål at gøre byer socialt, økonomisk og klimamæssigt bæredygtige, udvikler de ved brug af data nye digitale værktøjer, der kan visualisere og simulere komplekse urbane problemstillinger.

Et af deres første projekter hed 'Finding Places' og blev til i 2014, da 40.000 syrere kom til Hamborg. Flygtningekrisen var en udfordring for byen og der var behov for dialog. City Science Lab gennemførte på den baggrund dialogmøder med lokale i forskellige kvarterer, mhp. at finde boliger til de mange fordrevne syrere. 'Finding Places' blev til et digitalt bræt, hvor man ved at flytte legoklodser rundt, kunne se, hvordan lokalområderne ændrede sig demografisk, hvis der fx kom 5000 nye beboere til. Sidenhen har de stået bag en lang række projekter og de demonstrerede flere af værktøjerne for delegationen. I forlængelse af onsdagens oplæg om DIPAS, viste de hvordan forskellige data kan bruges i en planproces.

Efterfølgende var der en demonstration af projekterne 'Connected Urban Twins' og 'PaKOMM - Participation Collaborative and Multimedia'.

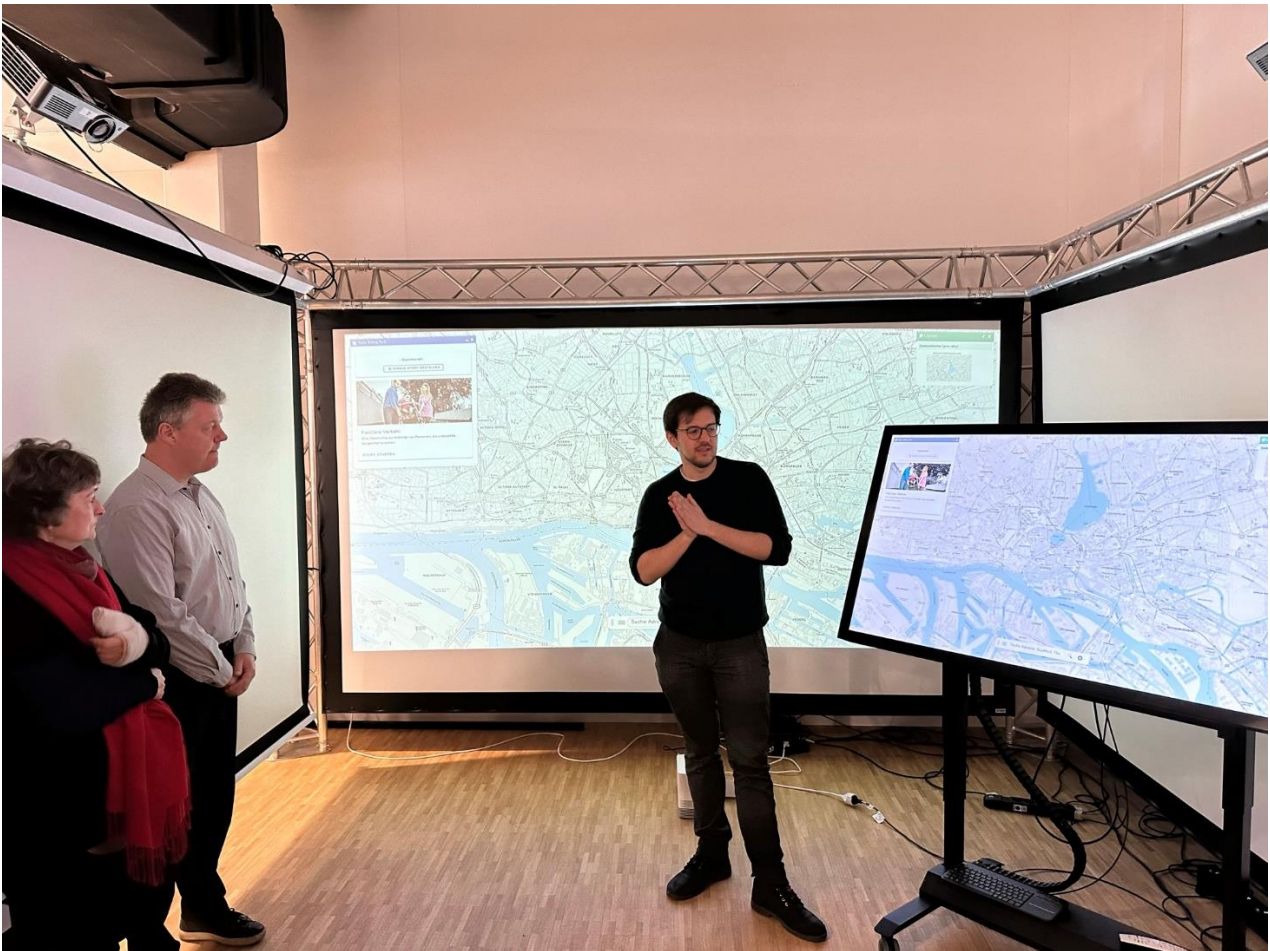
Connected Urban Twins er et samarbejde mellem Hamborg, Leipzig, München og Center for Scalable Data Analytics and Artificial Intelligence og løber i perioden 2020-2025.

Samarbejdet går ud på at lave digitale udgaver af byområder, såkaldte tvillinger, så det er muligt at undersøge hvordan forskellige løsninger vil påvirke et område. Eksempelvis hvis der tilføjes en ny vej eller et nyt højhus. Systemet skal hjælpe med at tydeliggøre fordele og ulemper ved forskellige projekter.

PaKOMM er et samarbejde mellem g2lab (Labor für Geoinformatik und Geovisualisierung, HCU Hamburg) und FTZ Digital Reality, HAW Hamburg og løber i perioden 2020-2023. Ved brug af 'touch tables' med bevægelige brikker, VR-briller mm. bruger man multimedie løsninger i den indledende planlægningsfase, mhp. at forbedre rumlig fantasi. Vi så fx et eksempel på planlægningen af en legeplads. Via det store touch table og brikkerne, kunne man indrette legepladsen med inventar, træer mv. og dermed skabe et billede af, hvordan legepladsen kunne komme til at se ud. Mens der løbende blev tilføjet elementer, regulerede det samlede budget for projektet sig.

Under studieturens fælles opsamlinger blev der snakket om borgerinddragelse og borgerinddragelsværktøjerne. Både præsentationen af DIPAS hos Ministeriet for Byplanlægning og formiddagen hos HafenCity University gjorde indtryk. DIPAS var rigtig interessant ift. at kunne visualisere data og ikke mindst 3D illustrationer af bygninger. Der blev snakket om, at man med fordel kunne se nærmere på DIPAS og de store touch tables, som kunne bruges ved udvalgmøder men også ude i byrummene ved dialogmøder med borgerne. PaKOMM blev også fremhævet som et interessant instrument, der men sit integrerede budgetværktøj både visuelt og økonomisk kan give et realistisk billede af, hvad der kan lade sig gøre. Ift. udviklingen på borgerinddragelsesområdet i København, blev snakket om, at der er behov for en plan for de næste skridt, når pilotprojekterne københavnerinddragelse; Københavnering, Københavnersamlinger, Åbent Rådhus og Københavnerforslag udløber i 2024. Kan der afsættes permanente midler og hvordan fastholder man eksisterende kapacitet og viden?

HafenCity

Efter lidt tid på egen hånd, hvor alle fik mulighed for at afprøve de digitale værktøjer, mødte delegationen Uwe Carstensen fra udviklingselskabet HafenCity GmbH, et datterselskab ejet 100% af delstaten Hamborg, som siden 1997 har været ansvarlig for udviklingen af det gamle område HafenCity. Projektet er Europas største udvidelse af en eksisterende bymidte, og når projektet er helt færdigt, vil Hamborgs centrum være udvidet med 40%, der er bygget 7500-8000 nye boliger, 15.000 vil bo her og der vil være 45.000 arbejdspladser. Ved grundlæggelsen af HafenCity GmbH kendte kun 5 personer til projektet mhp. at undgå spekulation. Byen tilbagekøbte i perioden land fra havnevirksomheder og udviklingselskabet fik efterfølgende alt land for 0€. Det økonomiske mål har altid været at det skal gå i nul. Da udviklingen af HafenCity begyndte, boede der få mennesker i bymidten og sådan havde det faktisk været i 150 år. Det krævede derfor at en mental barriere skulle overvindes. Kultur, høj kvalitetsbyrum, grønne områder og midlertidige aktiviteter har været prioriteret højt igennem hele processen, så bydelen allerede fra starten blev et sted, hvor lokale og turister tog hen. Funktionsblanding har ligeledes været et vigtigt princip i disponeringen af hele området. Kontorer, boliger, serviceerhverv, detailhandel, restauranter/cafeer mv. blandes fint, helt ned på bygningsniveau. Der er opført børnehaver, skoler og HafenCity Universitetet. Derudover er der opført en stribe kultur- og turistattraktioner. Udgangspunktet var at området skulle være fodgængervenligt. Grundet Elbens store udsving, er stormflodssikring tænkt ind, så det kun er promenaderne der bliver oversvømmet. Hvis vandet stiger mere, kan store skydeplader rykkes foran butikker og restauranter i stueetagen. HafenCity har desuden deres eget certificeringssystem til at præmiere energirigtige bygninger. Udviklingselskabet HafenCity planlægger og bygger infrastruktur og offentlige områder, den har ansvaret for kommunikation og markedsføring, og står for grundsalget i HafenCity. Ethvert køb og salg af kommunale grunde skal i Hamburg dog godkendes af en kommission, hvor alle politiske partier, forvaltningen og eksterne eksperter er repræsenteret. Grundsalgsprocessen i HafenCity er forskellig, alt efter om det er til erhverv eller bolig. Grunde til boligbyggeri sælges normalt til fast pris, hvor det bedste koncept vinder. Her spiller muligheden for funktionsblanding i det enkelte hus en afgørende rolle, ligesom man ønsker en blandet beboersammensætning. Det vil sige, at det er en jury der bestemmer ud fra kriteriet 70/30 koncept/pris, hvilket projekt der vinder. Det har den virkning, at en developer med kedeligt projekt, men med mange penge, ikke kommer igennem nåleøjet. Grunde til erhvervsbyggeri sælges kun til virksomheder, der vil bruge 50-70% af bygningen selv i mindst 10 år. Interesserede virksomheder der søger og bliver godkendt, får en foreløbig option på grunden. De får herefter 1,5 år til at lave jordundersøgelser og holde arkitektkonkurrence. Først når det er på plads, forhandles om en pris på grunden og udviklingselskabet kan på dette tidspunkt stadig bremse salget. Når der er skrevet under, betales købesummen og byggeriet påbegyndes inden for fire uger. 26% af beboerne i HafenCity er familier, hvilket er en del højere end gennemsnittet i Hamborg på 18%. Derfor har det været nødvendigt at bygge flere skoler i HafenCity, senest et offentligt privat partnerskab, som er blevet en model for resten af byen, hvor der skal bygges 60 nye skoler. Uwe Carstensen fortalte et eksempel på en developer, der fik opgaven med at bygge en skole. Samtidig fik developeren rettighederne til at bygge boliger på nabogrunden. Effekten var, at kvaliteten af begge bygninger var høj mhp. at opretholde en høj lejepris. Under turens opsamlinger, blev HafenCity drøftet. Modellen med at en jury kan stille særlige, eller større krav, til developerne er interessant. Det handlede ikke kun om økonomi, men om projekter med højst mulig værdi for det samlede område. Konstruktionen i HafenCity med et udviklingselskabet uden gæld, havde betydning ift. stille krav til developerne.

A7 Hamburger Deckel

Projektleder ved de tyske motorveje, Karina Fischer, mødte delegationen i bydelen Altona på en stor byggeplads ved A7 motorvejen. Motorvejen løber langs flere kvarterer i Hamborgs vestlige del og blev bygget ifm. OL i München i 1972, da der skulle afholdes sejlkonkurrencer i Kiel. Der passerer dagligt 157.000 personbiler gennem motorvejsstykket i Hamborg og der er et behov for at udbygge motorvejen, da det som det største transitområde i Tyskland forventes at få op imod 165.000 biler gennem dagligt frem mod 2025. Ifm. udbygningen er det blevet pålagt at lave støjreducerende tiltag. Her opstod ideen med, at lave et låg hen over tre motorvejsstykker der grænser op til boligområder i Hamborg. Projektet har fået navnet Hamburger Deckel og størstedelen (83%) af projektet betales af staten. Overdækningen er interessant for København ift. planerne om at overdække Øresundsmotorvejen og Helsingørmotorvejen. Karina Fischer fortalte, at udbygningen af motorvejen er en stor udfordring, da man skal bevare den fulde kapacitet på strækningen. Det krævede klar kommunikation om arbejdets processer og fuld information om ændringer. Konstruktionen af låget krævede en række særlige installationer, bl.a. meget høje ventilationsskakte. I en trafikanalyse havde det herudover vist sig, at de lokale bruger A7 til "småkørsel" mellem bydelene i det vestlige Hamborg. Derfor skal man på det stykke vi så, etablere et ekstra inder-spor med til- og frakørsel, som de lokale kan benytte uden at forstyrre den øvrige trafik synderligt. Hele overdækningen af de tre motorvejsstykker i Hamborg forventes at tage 8-9 år. Når låget er færdigt, er det planen at udnytte overdækningen til at skabe parker, rekreative områder og en bedre sammenhængende by. Det er herudover planen at flytte eksisterende kolonihaver oven på låget, med henblik på at frigive jord til at bygge boliger på deres nuværende placering. Karina Fischer fortalte, at denne proces var konfliktfyldt og at det havde ført til store protester fra kolonihaveejerne. Under turens opsamlinger blev oplevelserne ved A7 motorvejen drøftet. Projektet var spændende og der var meget potentiale i overdækningen med mulighed for grønne områder og støjreduktion fra motorvejen, men projektet var også meget omfattende og dyrt, og det måtte føre til en diskussion om prioritering af midler.

Welcome Center Hamburg

Fredag morgen gik turen først forbi Welcome Center Hamburg, som er Hamburgs one-point-entry, der hjælper alle migranter i Hamburg med at finde job, blandt andet via kontakt til de lokale virksomheder. Direktøren Birte Stellar tog imod delegationen for at fortælle om, hvordan Hamburg arbejder med sikre den nødvendige arbejdskraft, især på de områder, hvor der nu og på sigt kommer til at mangle hænder. Hun fortalte, at de pt. mangler 51.000 faglærte, og at tallet frem mod 2030 stiger til 78.000. Tyskland har de samme demografiske udfordringer som Danmark og mangler arbejdskraft inden for sundhedssektoren, der mangler lærere, ansatte inden for socialområdet, IT og ingeniører. Landet har ikke et godt omdømme og betragtes som et uvenligt bureaukratisk land og man skal kunne tysk for at få arbejde. Det er faktorer der gør deres arbejde udfordrende og et omdømme de forsøger at få ændret. I Hamburg har de 15% udlændinge, mens landsgennemsnittet ligger på 10%. Vurderingen var, at 98% af udlændinge kan arbejde. Der blev spurgt ind til, hvordan de arbejder på at tiltrække arbejdskraft til sundhedssektoren, som også er en af de helt store udfordringer i København og i Danmark generelt. Birte Stellar fortalte, at tyske virksomhederne efterspørger arbejdskraft fra Mexico, Columbia, Indonesien og Filippinerne, da de har den efterspurgte arbejdskraft inden for netop sundhedsområdet og de tyske ambassader bistår i denne proces med at promovere og tiltrække medarbejdere. Siden 2021 har man i Tyskland haft en særlig fast track ordning, for at kunne tiltrække den nødvendige arbejdskraft og gøre processen hurtig. Der blev herudover spurgt ind til og drøftet, hvad man gør når folk er i job, men skal videreudanne sig. Her var delstatens Socialministerium ved at undersøge mulighederne og finde en god ordning. Birte Stellar sagde, at det i høj grad også afhang af virksomheder, hvor folk arbejdede, og deres samarbejdsvilje, når det gjaldt om at frigive og sikre den nødvendige tid til at folk kunne videreudanne sig. Hun nævnte et eksempel, hvor Hamburg Welcome Center gik ind og betalte for fx 10 timers løn ud af en arbejdsuge på 40 timer. Tiden blev brugt til oplæring. Pt. søgte Tyskland på EU-niveau om midler ved sociale fonde ved Kommissionen, der er øremærket til at finansiere opkvalificering. Der blev afslutningsvis også drøftet håndtering af eksamensbeviser. Fra Hamburg Welcome Centers side kiggede de på ansøgernes kvalifikationer og arbejdede på det hun kaldte for "accelerate recognition", dvs. en hurtige godkendelse af andre landes eksamensbeviser. Dette var dog stadig en stor udfordring.

EPSON

TREND SKILLED WORKER DEMAND

- Hamburg is suffering from a shortage of skilled workers.
- This will rise from a shortage of 51,000 skilled workers in 2019 to an expected 78,000 in 2030.
- Every tenth position could not be filled.

Fachkräfteangebot und -nachfrage

Alle Fachkräfte in allen Branchen, HK Hamburg

Berechnungsstand: März 2021 - Datenquellen: u.a. Statistikamt Nord 2020, Destatis 2020, BA 2020, HK Hamburg 2020

Source: Fachkräftemonitor der Hamburger Handelskammer

Hamburg Welcome Center
Seite 3

www.mediaserver.hamburg.de / Michael Zapf

Hamburg

Hamburg Invest

Sidste programpunkt på studieturen blev afkortet og holdt på delegationens hotel pga. en fremrykket afrejsetid som resultatet af en strejke blandt tysk togpersonale. Derfor besøgte Ole Christiansen, ansvarlig for det nordiske marked hos Hamburg Invest, hotellet og fortalte om deres arbejde og perspektiverne for det fremadrettede samarbejde i Norden, når Femern Bælt forbindelsen er færdig. Hos Hamburg Invest rådgiver de virksomheder, der gerne vil slå sig ned i Hamborg. Pt. er der 250 danske virksomheder i Hamborg, og ca. 200 virksomheder i Hamborg er repræsenteret med et afdelingskontor eller produktionskontor i Danmark. Han fortalte, at Hamborg er et godt springbræt til Tyskland og Europa. Hamborgs havn er herudover et strategisk knudepunkt til resten af verden og den vigtigste internationale havneforbindelse for den danske ind- og eksportorienterede industri. Omvendt er Danmark porten til de øvrige skandinaviske markeder. Derfor vil færdiggørelsen af Femern Bælt betyde et endnu tættere bånd mellem metropolerne og en hurtig togforbindelse på ca. 2½ timer. Delegationen spurgte ind til, hvad der er de vigtigste samarbejdsområder. Her nævnte Ole Christiansen cirkulær økonomi, maritime traditionelle sektorer, life science og kunstig intelligens. Herudover glædede man sig fra Hamborgs side til at byde ind i arkitekturåret i København. Afslutningsvis blev der spurgt ind til, hvordan de samarbejder med universitetet. Her samarbejder Hamburg Invest med universiteterne på at gøre byen synlig overfor unge veluddannede, så de vælger at tage hertil for at arbejde.

Studietursprogram

Borgerrepræsentationens studietur til Hamborg 18-21. april 2023

Tirsdag den 18. april	
06.45	Vi mødes under uret i afgangshallen på Københavns Hovedbanegård. Husk at have frokost med til togturen.
07.03	Afgang med IC393 direkte til Hamborg.
12.05	Ankomst på Hamborgs Hovedbanegård. Vi går mod hotellet, ca. 800 meter, hvor vi kan stille vores bagage. Værelserne er først klar kl. 15. Vi bor på: Ibis Hotel Hamburg City Amsinckstrasse 3 20097 Hamborg
12.45	Vi går i samlet flok mod centrum og får en kop kaffe inden første programpunkt.
14.00 - 15.00	Programpunkt: Velkomst på rådhuset Vi bliver taget imod af værtsbyen og får en introduktion til byen og bystyret, relationerne mellem Hamborg og København og hører om Hamborgs strategiske samarbejdsaftale med Kiev. Hamburg Rathaus Rathausmarkt 1 20095 Hamborg

	Vi går efterfølgende retur mod hotellet og får checket-in.
16.30	Afgang mod færgeterminalen ved Elbphilharmonie. Vi tager metrobus 2 fra Ericusspitze og står af ved Am Kaiserkai.
17.00 – 18.30	Programpunkt: Havneudvikling Sejltur med Hamburg Hafen Marketing. Temaerne er udviklingen af havnen, havnen som byens identitet kulturelt og industrielt, havnens påvirkning på miljøet mv. Vi starter ved færgeterminalen Elbphilharmonie.
18.30	Vi bliver ved havnen og spiser aftensmad. Inden maden fælles opsamling på dagens program. Das Feuerschiff City Sporthafen, Vorsetzen 20459 Hamborg Vi tager metrobus 2 fra Baumwall til Steinstrasse.
Onsdag den 19. april	
08.45	Vi mødes i receptionen og går i samlet flok mod Hammerbrook station. Herfra tager vi S-Bahn S31 eller S3 i retning af Neugraben. Efter 3 stop står vi af ved Wilhelmsburg.
09.45 – 10.45	Programpunkt: Rundvisning Energy Bunker (aflyst) Vi får en rundvisning i en omdannet flakbunker, der i dag leverer klimavenlig energi. Med en kombination af blandt andet solceller og biogas leverer den varme til 3000 husstande og elektricitet til 1000. Neuhöfer Strasse 17-7 21107 Hamborg
11.00 – 12.30	Programpunkt: Hamborgs klimaplan Vi møder State Secretary Michael Pollmann, Ministry of Environment, Climate, Energy and Agriculture. Oplæg og diskussion om Hamborgs klimaplan, klimatilpasning og CO2-udledninger fra havnen. Neuenfelder Strasse 19 21109 Hamborg
12.30 – 13.30	Frokost i ministeriets kantine.
13.30 – 15.00	Programpunkt: Byudvikling og boligpolitik Vi møder Dr. Katharina Wiethoff og Astrid Köhler, Ministry of Urban Development and Housing. Oplæg om boligpolitik, almene boliger og Hamborgs boligalliance, hvor alle boligaktører samarbejder om at tilvejebringe billige boliger. Neuenfelder Strasse 19 21109 Hamborg
15.15 – 16.45	Programpunkt: Rundvisning IBA Wilhelmsburg Vi får en rundvisning v. Betina Schön, fra IBA Hamburg, i bydelen Wilhelmsburg, der i de sidste to årtier har gennemgået et markant løft på alle bæredygtighedsparametrene. Vi hører undervejs om udviklingen, hvordan kulturen har været brugt som løftestang, sociale forandringer i

	takt med udviklingen, energirenovering af almene boliger mv. Vi starter ved indgangen til klimaministeriet.
16.45	Vi tager S-Bahn S3 eller S31 retning Elbgausstrasse retur mod hotellet (ca. 15min). Herefter tid på egen hånd.
19.50	Vi går fra hotellet mod Hovedbanegården Syd og tager U3 retning Bambeck. Efter 4 stop står vi af ved Barmbek, og går mod Hamburgs Portugisenviertel.
20.30	Aftensmad på den portugisiske restaurant Ola Lisboa. Inden middagen fælles opsamling på dagens program. Ola Lisboa Ditmar-Kohl-Strasse 18 20459 Hamborg Efter maden tager vi U3 retning Wandsbek-Gartenstadt og står af på Hauptbahnhof Süd, hvorfra vi går mod hotellet.
Torsdag den 20. april	
08.40	Afgang til fods ca. 1000 meter fra hotellet i retning af HafenCity og HafenCity Universität/City Science Lab. OBS – praktisk fodtøj anbefales, da vi senere på dagen skal ud på byggepladsen ved A7 motorvejen.
09.00 – 10.30	Programpunkt: Borgerinddragelse Vi møder Hilke Berger på universitet/City Science Lab i Hafencity til en drøftelse af borgerinddragelse. Vi hører om en række borgerrettede inddragelsesinitiativer i Hamborg. HafenCity Universität / City Science Lab Hongkongstrasse 8 20457 Hamborg Vi går efterfølgende 1000 meter mod HafenCitys infocenter.
11.00 – 12.30	Programpunkt: Rundvisning HafenCity Rundvisning i Hamburgs HafenCity v. Uwe Carstensen med fokus på høje miljømæssige standarder i byggeriet, gode byrum, kultur og turisme, funktionsblanding, klimasikring mv. Vi starter i bydelens informationscenter. HafenCity Infocenter im Kesselhaus Am Sandtorkai 30 20457 Hamborg Vi tager efterfølgende U4 retning Billstedt og står efter to stop af på Jungfernstieg. Vi går herfra mod rådhuset.

12.45 – 14.00	<p>Frokost på rådhusets spisested Parlament Hamburg.</p> <p>Restaurant Parlament Rathausmarkt 1</p> <p>Vi tager efterfølgende metrobus 3 mod Altona.</p>
14.30 – 16.00	<p>Programpunkt: Overdækning af A7-motorvejen Vi møder Karina Fischer, projektleder for overdækningen af A7 motorvejsoverdækningen Altona-delen.</p> <p>Theodorstrasse 42 22761 Hamborg</p> <p>Efterfølgende tager vi metrobus 2 retur mod hotellet (ca. 37 min). Tid på egen hånd efter retur.</p>
19.00	Afgang fra hotellet til fods 1300 meter.
19.15	<p>Aftensmad på en lokal restaurant i Hamburger Altstadt. Fælles opsamling på dagens program inden middagen.</p> <p>Restaurant Schoppenhauer Reimerstweite 20 20457 Hamborg</p>
Fredag den 21. april	
08.30	Afgang fra hotellet – check-ud skal være klaret inden og vi tager bagagen med. Vi går mod første programpunkt.
09.00 – 10.00	<p>Programpunkt: Hamburg Welcome Center Vi møder Birte Steller, Ministry of Social and Interior Affairs + Employment Agency. Oplæg om Hamborgs velkomsthuse og, hvordan byen arbejder med at få nye borgere i jobs, særligt i de sektorer, hvor der mangler arbejdskraft nu og på sigt.</p> <p>Süderstrasse 32b 20097 Hamborg</p> <p>Vi tager efterfølgende S3 fra Hammerbrook i retning af Elbgaustrasse. Vi står af på Stadthausbrücke.</p>
10.30 – 12.00	<p>Programpunkt: STRING og Femern Møde med Hamborg Invest v. Ole Christiansen til en fælles drøftelse af perspektiverne for byerne og den samlede region i STRING-samarbejdet. Hvordan kan Hamborg og København fremadrettet samarbejde når Femern-forbindelsen står klar.</p> <p>Wexstrasse 7 20355 Hamborg</p>
12.00	Vi tager til Hovedbanegården med S1 eller S3 fra Stadthausbrücke retning Poppenbüttel/Hamburg Airport, ca. 4 min. Vi køber frokost på Hovedbanegården og tager den med i toget.
12.53	Afgang fra Hamborg Hovedbanegård med IC394 direkte mod København.
17.49	Ankomst Københavns Hovedbanegård.

Regnskab

Bilag	Dato	Beskrivelse	Beløb	Valuta
1	18.4.2023	Kaffe Tchibo	49,60	Euro
2	18.4.2023	Aftensmad på Das Feuerschiff	953,70	Euro
3	19.04.2023	Frokost Kantine der BSW/BUE	138,70	Euro
4	19.04.2023	Aftensmad på Ola Lisboa	710,30	Euro
5	20.04.2023	Frokost Das Parlament	594,30	Euro
6	20.04.2023	Aftensmad på Restaurant Schoppenhauer	1516,-	Euro
7	27.04.2023	Egencia - tog og hotel	74.519,25	DKK
8	14.04.2023	Offentlig transport 4-dages gruppebillet	268,60	Euro
9	21.04.2023	Udlæg frokost Line Barfod	9,30	Euro
10	18.04.2023 21.04.2023	Udlæg frokost Morten Melchiors	45,- 18,40	DKK Euro
11	21.04.2023	Udlæg frokost Karina Vestergård Madsen	21,03	Euro
12	21.04.2023	Udlæg frokost Absalon Billehøj	22,96	Euro
13	21.04.2023	Udlæg frokost Rasmus Steenberger	11,98	Euro
14	18.04.2023 21.04.2023	Udlæg frokost Stine Finné Toft	130,50 17,79	DKK Euro
15	21.04.2023	Udlæg frokost Astrid Aller	22,19	Euro
16	21.04.2023	Udlæg frokost Br-sek.	25,18	Euro
17	25.04.2023	Tolkeopgave	267,75	Euro
18	17.04.2023	Repræsentationsgaver	2560,-	DKK
		Udgifter i Euro (Kurs 7,45) 4.647,77 €	34.625,89	DKK
		Udgifter i DKK	77.254,75	
		Egenbetaling Birgitte Kehler Holst	- 187 DKK	
		Egenbetaling Jonas Bjørn Jensen	- 947 DKK	
		Samlede udgifter	110.746,64	DKK

2

1

Restaurant

Das Feuerschiff Inh. Thimo Schröder
 Vorsetzen, im City-Sporthafen
 20459 Hamburg

18/4

RECHNUNG

Tisch: 8/01
 Kellner: Ramika Madadi

Nr.24668 18.04.2023 20:59

7x Mineralwasser Still	7,90 €	55,30 €
1x Becks 0,5l	6,20 €	6,20 €
10x Gratinierte Ziegenkä	13,90 €	139,00 €
1x Pfaffmann Grauburgun	23,50 €	23,50 €
2x Feuerschiff Spezial	6,40 €	12,80 €
1x Tratturi Primitovo 0	6,50 €	6,50 €
1x Afrii Cola 0,4l	5,90 €	5,90 €
4x Mineralwasser 0,75l	7,90 €	31,60 €
2x Afri ohne Zucker 0,4	5,90 €	11,80 €
3x Tratturi Primitovo 0	23,50 €	70,50 €
3x Leib & Seele Sivaner	23,50 €	70,50 €
7x Kartoffelsuppe mit S	8,90 €	62,30 €
2x Feuerschiff Burger L	19,50 €	39,00 €
4x Wiener Schnitzel vom	27,90 €	111,60 €
1x Penne mit Rinderfile	24,50 €	24,50 €
8x Hamburger Pannfisch	25,90 €	207,20 €
1x Volkronepaghetti	17,50 €	17,50 €
2x Trüffel Ravioli	21,50 €	43,00 €

Total: 938,70 €

Incl. 0% MwSt. 0,00 € (Netto 0,00 €)
 Incl. 19% MwSt. 47,04 € (Netto 247,56 €)
 Incl. 7% MwSt. 42,14 € (Netto 601,96 €)

Karte 938,70€
 Tip: + 15,00 €

Vielen Dank für Ihren Besuch

SteuerID: DE249364976

Call: 953,70 €

139 Privat Kaffee normal	1,95 B
139 Privat Kaffee normal	1,95 B
139 Privat Kaffee normal	1,95 B
139 Privat Kaffee normal	1,95 B
139 Privat Kaffee normal	1,95 B
495175 Flat White	3,25 B
495175 Flat White	3,25 B
495175 Flat White	3,25 B
495175 Flat White	3,25 B
495175 Flat White	3,25 B
456024 Latte Macchiato N	2,95 B
456024 Latte Macchiato N	2,95 B
456024 Latte Macchiato N	2,95 B
49730 Cappuccino normal	2,95 B
49730 Cappuccino normal	2,95 B
49730 Cappuccino normal	2,95 B
49730 Cappuccino normal	2,95 B
49730 Cappuccino normal	2,95 B

SUMME EUR 49,60
 MasterCard EUR 49,60

Kartenzahlung
 Mastercard
 Betrag: EUR 49,60
 Datum: 18.04.23 Zeit: 12:27

3

Jens Carstensen
Kantine der BSW/BUE
Neuenfelder Str. 19
21029 Hamburg

USt.ID: DE229718590

Ihre Rechnung:

19.04.2023 13:05 Bed. 3 Rg.: 270389

Salat Groß	5.40
3 x 5.50	
Station 1	16.50
Salat Groß	2.45
Salat Groß	2.15
7 x 5.00	
Station 2B	35.00
3 x 1.30	
Wurzelsalat	3.90
4 x 7.00	
Station 3	28.00
2 x 1.30	
Salat Groß	2.60
Tagessuppe klein	1.50
Salat Groß	5.90
Salat Groß	1.65
Tagessuppe groß	3.40
Salat Groß	2.20
Salat Groß	5.55
2 x 0.80	
Dessert klein	1.60
6 x 0.55	
Parmesan	3.30
2 x 0.50	
wasser	1.00
2 x 1.60	
Vio 0,5l	3.20
4 x 1.30	
Getränk 0,33/0,2	5.20
2 x 1.50	
Fritz Limo	3.00
Fritz Apfel-Schorle	1.50
Fritz Cola	1.50
2 x 1.10	
Getränk 0,33/0,2	2.20

MWST	Netto	Steuer	Brutto
19.00%	14.79	2.81	17.60
7.00%	113.18	7.92	121.10

Summe : 138.70 EUR

BAR GEGEBEN: 138.70 EUR

4

*** RECHNUNG ***

Rechnungsnummer: 111525 19.04.23 / 22:4

5

Tisch: 2/1

Es bediente Sie Bar

1.00x Muralhas d Monaco 0(22.50)	22.50
2.00x OIa Lisboa Rot 0,75(22.50)	45.00
1.00x OIa Lisboa Rot 0,75(22.50)	22.50
1.00x Wasser still 0,75 L(6.50)	6.50
1.00x Wasser still 0,75 L(6.50)	6.50
3.00x Wasser still 0,75 L(6.50)	19.50
1.00x Wasser 0,75 Liter (6.50)	6.50
2.00x Fleischplatt 1 Pers(22.50)	45.00
1.00x Gemüseteller (5.50)	5.50
2.00x Fischeintopf Portug.(19.90)	39.80
1.00x Fleischspieß Portug.(18.90)	18.90
1.00x Lammkoteletts Grill(22.50)	22.50
1.00x Tzatziki (4.00)	4.00
1.00x Rumpsteak (20.90)	20.90
3.00x Muralhas d Monaco 0(22.50)	67.50
2.00x Wasser still 0,75 L(6.50)	13.00
2.00x Tapas vegetar. 2Pers(22.90)	45.80
1.00x Tintenfisch Grill (12.90)	12.90
1.00x Gefüllte Chamignons(6.90)	6.90
1.00x Teller Tapas variad(9.90)	9.90
1.00x Fischplatte 1 Pers. (22.50)	22.50
1.00x Krombacher 0,4 (4.50)	4.50
1.00x Gambasplat. 2-3 Per(45.00)	45.00
1.00x Batatas bravas (4.50)	4.50
1.00x Bruschetta (5.90)	5.90
1.00x Knoblauchbrot (3.00)	3.00
1.00x Lachsfilet mit Sauc(19.90)	19.90
1.00x Lachsfilet mit Sauc(19.90)	19.90
2.00x Meeresfrüchtepfanne(22.50)	45.00
2.00x Kueche divers (16.90)	33.80
2.00x Cappuccino (3.50)	7.00
3.00x Espresso (2.80)	8.40
1.00x Doppelter Espresso (4.50)	4.50
2.00x Crema Catalana (5.90)	11.80
2.00x Flan Karamel (4.90)	9.80
3.00x Tasse Kaffee (3.20)	9.60
2.00x Kueche divers (6.80)	13.60

Mwst 19 % aus 243.50 €: 38.88 €
Summe Netto: 204.62 €

Mwst 7 % aus 466.80 €: 30.54 €
Summe Netto: 436.26 €

Zwischensumme: 710.30 €

Mastercard: 710.30 €

5

RESTAURANT
P A R L A M E N T
CONSTANTIN URMERSBACH
GASTRONOMIE GMBH & Co. KG
RATHAUSMARKT 1
20095 HAMBURG
STEUER-Nr.: 48/611/02268
TEL.: 040-70 38 33 99
gastro@parlament-hamburg.de

RECHNUNG 28647
für:

Tisch #19

4	0,60	KETCHUP	2,40
4	0,60	MAYONATSE	2,40
9	7,90	0,75 MAGNUS MINERALWASSER	71,10
2	4,50	0,40 COCA COLA ZERO	9,00
1	8,00	0,40 APFELSAFT	8,00
18	3,90	TASSE KAFFEE	70,20
1	4,70	CAPPUCCINO	4,70
3	3,30	ESPRESSO	9,90
1	4,60	GLAS ASSAM TEE	4,60
19	8,00	ROTE GRETZE	152,00
13	14,00	CURRYWURST	182,00
6	13,00	SCHOLLENFILET	78,00

Total € 594,30
 Umsatz 19% exkl. € 149,16
 MwSt 19% € 28,34
 Umsatz 7% exkl. € 389,53
 MwSt 7% € 27,27
B A R € 594,30

Datum und Zeit: 20.04.2023 13:59:56
 Seq.-Nr.: 40566 | S/N: 2864095
 Beginn/Ende: 20.4.2023 12:04 | 20.4.2023 14:00
 Transaktion: 40566 | Signaturzähler: 127513
 Zertifikat Seriennr.:
 914203E66460BE0E849730BDB6C4037B0B67034AF7D87223F2B0A
 8D50BE0387
 Be285-80V41-Um90C-tt5a0-RheSk-L8Wdu-sMU9o-TeK2K-Ti952-
 7S75t-9s10A-pv43H-UKl8C-1m11b-lcfEu-06aRn-41109-zugET-
 Ky002-S8190-NBpRN-UVE75-cSrE2-dHoc5-3AyQr-Uq9

20.4.2023 81

6

Hanseatisches Restaurant
SCHOPPIENHAUER
von 1633

M+K Gastronomie GmbH

Reimerstwiete 20 - 21

20457 Hamburg

Tel: 040 36905333

www.restaurant-schoppenhauer.de

Rechnungsempfänger

Stadt Kopenhagen
Christopher Andersen
Rådhuspladsen 1
1520 Kopenhagen v

Rechnung Nr. 56-198

22:20:22 20.04.2023

8x Gerolsteiner Sti	9,00 €	72,00 €	A
4x Gerolsteiner Med	9,00 €	36,00 €	A
2x Krieger Cuvée O,	36,00 €	72,00 €	A
6x Krieger Grauer B	36,00 €	216,00 €	A
20x Div. Speisen	55,00 €	110,00 €	B

Total 1.496,00 €
Trinkgeld 20,00 €

Gesamt 1.516,00 €

geteilt durch 20 Personen: 74,80 €

Gegeben (Kartenzahlung) 1.516,00 €

USt.%	Brutto	Netto	USt.
A=19%	396,00 €	332,77 €	63,23 €
B=7%	1.100,00 €	1.028,04 €	71,96 €

Bezahlung	Kundenbeleg
Beitrag	1.516,00 €
Transaktion	000325
Genehmigung	868913/359107
Vertrags-Nr	157072811
Terminal-ID	71E72767
Karte	MasterCard
Konto	**** * 8260
Eingabemodus	Kontaktlos
AID	A0000000041010
20.04.2023	22:20:00

Bitte Beleg aufbewahren!

Bedient von: Klaus
Tisch: Tisch 32
Terminal: Kasse 2
Bestellbeginn: 2023-04-20T19:30:10

Fakturaspecifikation

Begivenhed: DK15921/Hotel, Hamburg, 18. april 2023
Vores ref: Kenn Dalby Vilfort
Placering: Hamburg (HAM)
Start dato: 18apr23
Slutdato: 21apr23

Firma: KBH KOM BORGERREPRÆSENT. 0275
Adresselinje 1: Rådhuspladsen
Adresselinje 2:
Post nr.: 1500
By: KØBENHAVN V
Land: Denmark
Kundennummer: 830879
Kundens CVR nr.: 64942212
E-mail-adresse: E04T@okf.kk.dk
brugident: E04T
Yderligere fakturaoplysninger: Bestilt af Christopher Vittrup Andersen

Udstedelses dato: 27apr23 14:37
Ordre nr.: DK15921-384387

Service	Antal	Enhed pris ekskl. moms	Total pris ekskl. moms	Moms	Total pris inkl. moms
Ibis Hamburg City - Enkeltværelse med morgenmad 18apr23	20	885,00	17.700,00	0,00	17.700,00
Ibis Hamburg City - Enkeltværelse med morgenmad 19apr23	20	885,00	17.700,00	0,00	17.700,00
Ibis Hamburg City - Enkeltværelse med morgenmad 20apr23	20	885,00	17.700,00	0,00	17.700,00
Egencia Hotel reservation (Oprindeligt booket)	23	125,00	2.875,00	718,75	3.593,75
Egencia annullering af hotel	5	30,00	150,00	37,50	187,50
Togbillet, Gruppebillet 18. april København - Hamburg 19 personer	1	4.899,00	4.899,00	0,00	4.899,00
Togbillet, Gruppebillet 18. april København - Hamburg 2 personer	1	880,00	880,00	0,00	880,00
Togbillet, Gruppebillet 21. april Hamburg - København 17 personer	1	5.749,00	5.749,00	0,00	5.749,00
Togbillet, Gruppebillet 21. april Hamburg - København 2 personer	1	1.550,00	1.550,00	0,00	1.550,00

Service	Antal	Enhed pris ekskl. moms	Total pris ekskl. moms	Moms	Total pris inkl. moms
Togbillet, 23. april Hamborg - København 1 person	1	525,00	525,00	0,00	525,00
Togbillet, 23. april Hamborg - København 1 person	1	525,00	525,00	0,00	525,00
Egencia bestilling af Tog - Indenrigs/EU	21	100,00	2.100,00	525,00	2.625,00
Togbillet 15 april København - Hamborg o/w, 1 person	1	760,00	760,00	0,00	760,00
Egencia bestilling af Tog - Indenrigs/EU	1	100,00	100,00	25,00	125,00
Total ekskl. moms					DKK 73.213,00
Total moms					DKK 1.306,25
Total inkl. moms					DKK 74.519,25

Moms specifikation	Total ekskl. moms	Moms	Total inkl. moms
Faktura elementer med 0,00% moms - GMHOT	53.100,00	0,00	53.100,00
Faktura elementer med 0,00% moms - GMRAIL	14.888,00	0,00	14.888,00
Faktura elementer med 25,00% moms - GMTXHOTDOMEU	3.025,00	756,25	3.781,25
Faktura elementer med 25,00% moms - GMTXRAILDOMEU	2.200,00	550,00	2.750,00

City of Copenhagen
Mr. Jesper Togsverd Levann
Rådhuspladsen 1
1550 Copenhagen V
Denmark

Serviceteam
Tel: +49 (0)40 68999-899
Fax: +49 (0)40 68999-334

Please state with query/payment:
Booking number 10848194-01
Hamburg, 14.04.2023

BOOKING CONFIRMATION

Ladies and gentlemen,
We are pleased to confirm the following booking:

Hamburg Tourismus GmbH
Wexstraße 7
20355 Hamburg

Tel: +49 (40)30051300

Fax: +49 (40)30051333

No. Service	person(s)	Children age	Date	price
1 Hamburg CARD 4-Day-Ticket Group	1		18.04.23	66.90 €
1 Hamburg CARD 4-Day-Ticket Group	1		18.04.23	66.90 €
1 Hamburg CARD 4-Day-Ticket Group	1		18.04.23	66.90 €
1 Hamburg CARD 4-Day-Ticket Group	1		18.04.23	66.90 €
Ticketprice (booking fee included)				268.60 €
Servicefee				1.00 €
amount already paid				268.60 €
Remainder/credit:				0.00 €

We received the amount of 268.60 € at 14.04.2023 with credit card.

IMPORTANT INFORMATION

This booking is noncancelable

Your tickets will be sent by e-mail (with this or a separate e-mail) or by post immediately after full payment. This depends on the booked event and the booked event date. Please print out the tickets that you will receive by e-mail for use. For more information, we are at your disposal Monday to Friday from 9 a.m. to 5 p.m. on Tel. +49 40 300 51 300.

9

SUSHI SUPPLY
by sashimi sushi
- Wandelhalle -

Glockengiesserwall 8-10
20095 Hamburg
Tel. 040 / 20 96 67 76

Rechnung Nr. 5

14

1 x 2,60		
Viva Con Aqua Leise 0.5l		2,60
Pfand (+) 0,25		0,25
Total	2,85	EUR
Umsatz 19% exkl.	2,39	EUR
MwSt 19%	0,46	EUR
BAR	5,00	EUR
Rückgeld	2,15	EUR

Datum und Zeit: 21.04.2023 11:36:06
 Seq.-Nr.: 351232 | S/N: 2484663
 Beginn/Ende: 21.04.2023 11:36 | 21.04.2023 11:36
 Transaktion: 175634 | Signaturzähler:
 402855
 D8W0X-8tP4R-nBekX-02tdt-Brz5Q-yPoZP-1xC6M-
 8g0WZ-Zgznn-X18xD-RoTRB-G+uic-CRzhS-4Vi2R-
 Qy936-HaE05-u1PnI-9m2Qc-oU0qQ-UaSo3-p5ht0-
 a/ALT-H10jK-3uTRS-Q0uPh-hCd

11:36 21.04.2023 KELLNER 5 Rg.-Nr.: 5

Vielen Dank für Ihren Besuch.

USt.-Id. DE252292488

Pommes HH HBF GmbH
 Steintorwall 20
 20095 Hamburg

 Ust.-Id.:

7
 Rechnungsnummer: 42648
 Rechnungsdatum: 21.04.2023 11:42:43

7
 Pagernummer: 11
 Es bediente Sie Bediener 9 # 9

1 x Chili Cheese dünn 6,45

Rechnungsbetrag EUR 6,45
 Bar gegeben 50,00
 Rückgeld -43,55

Steuersatz	Netto	MwSt	Brutto
7% Mwst	6,03	0,42	6,45

Signatur Technische Sicherheitseinrichtung nicht aktiv

PublicKey

Transaktion

Start

Ende

1.Order

Sign.Zähler

SN

HashAlgor.

Technische Sicherheitseinrichtung nicht aktiv

10

7-ELEVEN.

Original kvittering
Express
KBH, Banegårdspladsen 7
1570 København V
Tlf.nr: 70 13 14 15
CVR.nr: 10862230

SALLIS KEBAP & GRILL
WANDELHALLE HAUPTBAHNHOF
GLOCKENGIEBER WALL 8-10
20099 HAMBURG
TEL. :
STEUER-Nr. :

Ant	Navn	Enhedspris	Total/kr
2	COCA-COLA ZERO 50	26,00	52,00
2	Pant B 1,50 kr	1,50	3,00
Kampagnerabat: FT: Kolde drikke 2 s			-10,00
Total			45,00
25% Moms			9,00
Modtaget Dankort			45,00

RECHNUNG 1643		
1	14,90	DÖNER TELLER GROSS 14,90
1	3,50	FANTA 0,5 3,50

18/04/2023 06:38
KØB DKK 45,00
Total DKK 45,00
Dankort
Contactless chip
**** * 9555
TERM: 370147-4
KCI BBS: 370147
Operatørnr: 14
ATC: 00280
AID: A0000001214711
TVR: 0000000000
STAN: 572465
AUT KODE: 063836
REF: 587800997138 AUTORISERET
POSREF: 418000280159

Total € 18,40
Umsetz 19% exkl. € 2,94
MwSt 19% € 0,56
Umsetz 7% exkl. € 13,93
MwSt 7% € 0,97
BAR € 18,40

00 GODKENDT
Dato: 18-04-2023 Tid: 06:38:36 Butiknr: 614
Kasse: 4 Kasserer: Alexander N

Datum und Zeit: 21.04.2023 11:47:01
Seq.-Nr.: 1656 | S/N: 3028733
Beginn/Ende: 21.4.2023 11:47 | 21.4.2023 11:47
Transaktion: 1660 | Signaturzähler: 4370
Zertifikat Serienr.:
1190786F8E2E6C6E10A54B3E3AE094FB16754D22D41E9C9DF42D8
3039ED7140
DocID: NURRN-FabeI-H3jus-84D5W-ZUar6-Dolle8-EPhRn-B2iDr-
senio-R0HJ-ILwcb-KE1a-W6D1-K6095-60v21-60016-lnkPa-
SK1Se-26A85-ILdPz-IR1Qn-1e1Ku-K0WZ1-R1TUy-/yf

21.4.2023 2
KASSE 01

Bewirtungsaufwand-Angaben
(Par. 4 Abs. 5 Ziff. 2 EstG)

Hent 7-Elevens app og modtag
eksklusive tilbud hver uge!

Bewirtete Person(en):

12

Absson Freitag
Niem

Absson Freitag
Niem

SSP Deutschland
The Squaire24
60549 Frankfurt am Main
DE 137185550
490022290 SSP

Rech. 1706
21 Apr '23 12:11

Ausser Haus

- 1 DPG Active Fitness Apfel
Kiwi 3,19
Pfand 0,25 0,25
- 1 Powerade Mountain Blast
0,5l PET 3,49
Pfand 0,25 0,25
- 1 Twix Xtra 2,29

0,15 7% MwSt AH 2,29
 Netto gesamt: €2,14
 1,15 19% MwSt. AH 7,18
 Netto gesamt: €5,03
 Food €2,29
 Beverage €5,68
 Condiments €0,50
Zahlung €9,47
 Wechselgeld €0,00

Visa €9,47
 XXXXXXXXXXXX4250
 Visa DEBIT

----- Rechnung abgeschlossen -----
 21 Apr '23 12:11

Transaktionsnummer: 1770
 Start Zeit: 2023-04-21 12:11:56
 Log Zeit: 2023-04-21 12:11:57
 Signaturzähler: 3968
 TSE Seriennummer: 3a01bf149c134acfe2545
 659dca1e05e235659ec80d0f9990ad218294f
 0e2b

Signature: KMH10E87rsat11yp1fT3NBRAlkoXP
 S6Jf9g1hmkozf1qBYy9ngs15tJullTog3Z5xrhW

*** Kur zentral ***
 Vincent, Jason Lovelock
 Steinforell 20
 20095 Hankburg
 Do good, be cool,
 eat vegan...!

Datum: 21.04.2023
 Anzeig-Nr.: 5446
 Face-Nr.: 022426

Bezahlung
 Contactless
 Visa DEBIT

#######4250 0000
 456650752
 114134
 6524360
 00 075 00
 11:41 Uhr

AS-Proc-Code = 00 075 00
 Capt.-Ref. = 0000
 APPROVED

Zahlung erfolgt

Bitte Beleg aufbewahren
 Informationen zur
 Datenverarbeitung durch
 PAYCOM
 www.paycom.com/osgvo

13,49
 0,00
 13,49

Beleg EIR
 Trinkgeld EIR
 Gesamt EIR

13

** Kundenbeleg **
Vincent Vegan Lovelife

Steintorwall 20
20095 Hamburg,
Do good, be cool,
eat vegan....!

Datum: 21.04.2023
Uhrzeit: 11:33:07 Uhr
Beleg-Nr. 5377
Trace-Nr. 023313

Bezahlung
Contactless
VisaDankort

Nr. #####8856
VU-Nr. 4556650732
Genehmigungs-Nr. 113317
Terminal-ID 65256313
Pos-Info 00 075 00
AS-Zeit 21.04. 11:33 Uhr

AS-Proc-Code = 00 075 00
Capt.-Ref. = 0000
APPROVED

Betrag EUR
Trinkgeld EUR
Gesamt EUR

11,98
0,00
11,98

Zahlung erfolgt

Bitte Beleg aufbewahren
Informationen zur
Datenverarbeitung durch
PAYONE

www.payone.com/dsgvo

Vincent Vegan
am Hamburger Hauptbahnhof
Steintorwall 18-20
20095 Hamburg

Be cool and review us on Google, Trip Advisor, Facebook,
Happy Cow or other common platforms!

RECHNUNG

Artikel	EUR	MwSt.
Beyond Vincent	1 x 9,99	9,99 A
* Ohne Gewürzgurke	1 x 0,00	0,00 A

Zu zahlen € 9,99

Kreditkarte / Girocard € 9,99

MwSt. EUR	Netto EUR	Brutto EUR
A 7% 0,65	9,34	9,99
Gesamt	9,34	9,99

Die MwSt. wurde auf Basis der
Einzeleinpositionen berechnet und gerundet.

21.04.2023 11:43:08 Nr. 9-38226

Tisch 500

Software Version: Oktopus Cash 5.66.2

Vincent Vegan Lovefood GmbH
Ruhstraße 11c
22761 Hamburg
+49 40 - 89065567
Steuer Nr. 44/765/04773
Ust. ID. DE302074683

Geschäftsführer: Christian Kuper und Topias Rohde

"Not here to take part, we are here to take over!"

Seriennummer Kasse: b3661b0951dc4b66ad0a65511
c1732

Transaktionsnummer: 20881

Signaturzähler: 57719

Erste Bestellung: 2023-04-21 109:42:56 [UTC]

Transaktion Start: 2023-04-21 109:43:14 [UTC]

Transaktion Ende: 2023-04-21 109:43:14 [UTC]

Signatur: BRGUUV10V1bXW1n1r1H1h5P1g
1v1AN6FS1mmJ1M1J1f1c1F1+81W
14K1F1+6b1S1ec1FR1F1e1q1b1Q1a
9b1haasz13D1kx1E11ps1z1ENX
1W1K15/RR1f1J+se1E17z1v1JSp1g1E1F1
Zs1

SUSHI SUPPLY

by sashimi sushi

- Wandelhalle -

Glockengießerwall 8-10

20095 Hamburg

Tel. 040 / 20 96 67 76

Rechnung Nr. 12

29

1 x 3,90 Veggie Sticks 3,90

1 x 3,90 Goma Ae GoGo 3,90

Total 7,80 EUR

Umsatz 7% exkl. 7,29 EUR

MwSt 7% 0,51 EUR

EC-KARTE 7,80 EUR

Datum und Zeit: 21.04.2023 12:13:16

Seq.-Nr.: 351239 | S/N: 2484663

Beginn/Ende: 21.04.2023 12:12 | 21.04.2023 12:13

Transaktion: 175641 | Signaturzähler: 402872

I1sLJ-TJX0T-1gcBU-okWuH-hIMby-ev+tx-CzIta-

04bXo-1kET8-siJN5-WLONT-/JT9A-1oWAD-Ea9xW-

1CD0B-zSspI-Yw19z-YBqKc-ecou/-dluMr-w9XUk-

iac1s-DRpJS-Au7+p-Zrv2v-Un7

12:13 21.04.2023 KELLNER 5 Rg -Nr.: 12

Original kvittering
Express

KBH, Banegårdspladsen 7
1570 København V
Tlf.nr.: 70 13 14 15
CVR.nr.: 10882230

Kvittering 10243

Ant	Navn	Eenhedspris	Total/kr
1	STOR KAFFE	35,00	35,00
1	EGERILDE VAND 70 C	25,00	25,00
1	Petit B 1,50 kr	1,50	1,50
1	SKYR M. PURE & NYD	29,00	29,00
1	GREAT WILD CHILI	45,00	45,00

Kampagnerabat:

1 stk. mad +20 drik -5,00

Total 130,50

25% Moms 26,10

Middag 130,50

Parkort

13/04/2023 06:46

køb DKK 130,50

Total DKK 130,50

Dankort

Contactless chip

xxxx xxxx xxxx 8821

TERM. 370147-70

KCI BBS: 370147

Operatørnr: 250

Arc: 00096

AID: A0000001214711

VR: 0000000000

STAN: 603911

AUT KODE: 064656

REF: 681000116773

POSREF: 418000019243

00 GOCKENDT

AUTORISERET

Dato: 18-04-2023 Tid: 06:46:57 Butiknr: 614

Kasse: 70 Kasserer: SC0 1

Tak for besøget og på gensyn!

der Axolotl

(15)

16

Burger King Restaurant Germany
Hauptbahnhof Hamburg
D-20099 Hamburg
Tel. 040 / 30 29 72 59
Fax. 040 / 30 29 72 61

12015 Jedara

Chk 8919 21Apr'23 11:38 Gst 0

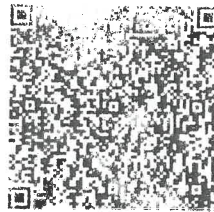
Ausser Haus

1 M.Dbl Whopper Ch	12.59
Dbl Whopper Ch	
King Pommes Lrg	
2 EXT Mayo-z Men ⁿ	
Coca Light Lrg	
1 M.Dbl Whopper Ch	12.59
Dbl Whopper C	
King Pommes Lrg	
Fanta Lrg	
MasterCard	25.18

1.28 MwSt	
Net TTL	4.77
0.91 MwSt	5.68
Net TTL	4.77

Summe	25.18
Zahlen	18

Transaction Number: 12015
 Start Date: 2023-04-21 11:38
 End Date: 2023-04-21 11:38
 E-Serial Number: 8e946e
 f69727bae5a880cb12a4fadd170e
 a0bf5a8acad137e1a
 Sign count: 247036
 Signature: 03m21lpCURmyVIW85rdJDA
 F2MZhJMBNsETXw/F9UJZok8DuEgu88Wi
 PoJv71vST: 7dyxCG68K0OFFGUBIqW1w
 ==

Wir danken Ihnen für
Ihren Besuch und wünschen
eine angenehme Weiterfahrt!!!
St. Nr.: 047 243 68921

Store Nr.: 15581

Gratis: Pommes oder Kaffee!
Bitte wenden
Bitte wenden
Bitte wenden
Gratis: Pommes oder Kaffee!
Bitte wenden

17

Juliane Szalay-Pracht
Grindelallee 97, 20146 Hamburg

25.04.2023

Christopher Vittrup Andersen
City Council, City of Copenhagen
City Hall
DK-1590 Copenhagen V

INVOICE 232504-124

Dear Mr. Andersen,

for my service as an interpreter during the guided tour on the construction site of the "A7-Deckel" in Hamburg on April 20, 2023, from 14:15 to 16:30 I invoice you as agreed upon:

	225,00
+ 19 % VAT	42,75
<u>Total</u>	<u>267,75</u>

Kind regards,

Juliane Szalay-Pracht

Bank details: ING, IBAN: DE14 5001 0517 5418 9896 24, BIC: INGDDEFF Tax number:
42/243/00579, IdNr: 54 987 021 038 Tax office Hamburg - Am Tierpark

18

Repræsentationsgaver fra rådhusets butik

Mulepose med tryk	16 x 64,-	1.024,-
Neighbourhood honning	16 x 96,-	1.536,-
Samlet		2560,- dkk